

Nr 111.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att överlämna vissa arbetsuppgifter till riksskattenämnden m. m., såvitt propositionen hänvisats till statsutskottet.

(5:e avd.)

I propositionen nr 108 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 7 mars 1952, föreslagit riksdagen att lämna Kungl. Maj:t bemyndigande att

dels uppdraga åt riksskattenämnden att fr. o. m. den 1 juli 1952 eller senare dag, som kan finnas lämplig, övertaga de i propositionen angivna arbetsuppgifter, som sammanhånga med uppboräds- och taxeringsförfarandet och som enligt nu gällande bestämmelser ankomma å Kungl. Maj:t, ävensom — sedan i förekommande fall avtal därom träffats med vederbörande främmande stat — med tillämpningen av mellan Sverige och främmande stater ingångna dubbelbeskattnings- och handräckningsavtal sammanhängande arbetsuppgifter, vilkas handläggning enligt nuvarande bestämmelser ankommer å Kungl. Maj:t,

dels ock av de till riksskattenämndens förfogande för budgetåret 1951/52 och 1952/53 anvisade anslagen till avlöningar och omkostnader bestrida uppkommande kostnader för riksskattenämndens handläggning av konjunkturskatteärenden.

Propositionen har såvitt angår sättet för bestridande av kostnader för riksskattenämndens handläggning av konjunkturskatteärenden hänvisats till statsutskottet och i övrigt till bevillningsutskottet.

I propositionen föreslås bl. a., att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t uppdraga åt riksskattenämnden att fr. o. m. den 1 juli 1952 eller senare dag, som kan finnas lämplig, övertaga vissa arbetsuppgifter, sammanhängande med uppboräds- och taxeringsförfarandet samt tillämpningen av mellan Sverige och främmande stater ingångna dubbelbeskattnings- och handräckningsavtal, vilka uppgifter f. n. ankomma å Kungl. Maj:t.

I detta sammanhang har även anmälts frågan om den förstärkning av riksskattenämndens personal, som kan bli nödvändig vid ett genomförande av den i proposition nr 79 till årets riksdag föreslagna konjunkturbeskattningen. I nämnda proposition förutskickades att en utökning av riksskattenämndens personal kunde bli erforderlig men att frågan härom borde an-

mälas i ett senare sammanhang. I sistberörda hänseende har departementschefen i förevarande proposition anfört följande.

Enligt den föreslagna förordningen till konjunkturskatt skall det åligga riksskattenämnden att taga befattning med spörsmål och utredningar i olika hänseenden rörande konjunkturskatttaxeringar. Detta kommer utan tvivel att i avsevärd grad öka nämndens arbetsbörda.

Sålunda skall riksskattenämnden efter framställning från landskamrere, taxeringsintendent, prövningsnämnd eller eljest när anledning kan anses föreligga avgiva yttranden i ärenden rörande taxering till konjunkturskatt.

Efter framställning av näringsorganisation och i vissa fall enskild skattskyldig skall riksskattenämnden avgiva förklaring beträffande visst slag av rörelse, att inkomstökning såsom oberoende av den särskilda konjunkturen icke skall beskattas till konjunkturskatt. Har sådan förklaring avgivits, äger taxeringsintendent påkalla nämndens uttalande om att förklaringen icke skall avse viss skattskyldig.

Vidare skall nämnden fastställa grunder till ledning för skattskyldigs utredning om prisstegring utöver omkostnadsökning vid beräkning av taxerad merinkomst av skogsbruk i vissa fall, varjämte nämnden, när anledning därtill uppkommer, skall till Kungl. Maj:t avgiva förslag rörande tillämpning av konjunkturskatteförordningen. I fråga om deklarationsblanketter, blanketter för taxeringsarbetet och anvisningar för deklaration och taxering torde det vara lämpligt att uppdraga åt nämnden att uppgöra erforderliga förslag.

Slutligen har riksskattenämnden att i enlighet med den allmänna bestämmelsen i sin instruktion genom rådgivande och vägledande verksamhet främja en riktig och enhetlig tillämpning av förordningen om konjunkturskatt.

Riksskattenämnden har såsom framgår av det nu anförda dels att meddela beslut och vidtaga andra åtgärder i vissa grupper av ärenden, som enligt sin natur böra ankomma på handläggning av central myndighet, dels ock att utöva rådgivande och vägledande verksamhet i förhållande till de lokala taxeringsorganen. Med all sannolikhet blir det härvid ofta fråga om komplicerade fall och fall av principiell betydelse, vilkas bedömande måste föregås av utredningsarbete, som kan antagas bli av både arbetskrävande och tidsödande natur.

Taxeringen till konjunkturskatt skall i första instans åsättas av prövningsnämnderna, i följd varav taxeringsarbetet kommer att åvila taxeringsavdelningarna vid länsstyrelserna. Dessa avdelningar äro redan nu och komma även i fortsättningen att bli hårt belastade med arbetsuppgifter. Det är därför ur det allmännas synpunkt angeläget, att riksskattenämnden beredes möjlighet att fullgöra på densamma ankommande göromål beträffande konjunkturskatttaxeringen med särskilt aktgivande på nödvändigheten av att söka underlätta utförandet av de taxeringsavdelningarna åliggande göromålen.

Ur de skattskyldigas synpunkt är det av vikt att de på riksskattenämnden ankommande uppgifterna utföras med beaktande av de svårigheter, inför vilka de därav berörda skattskyldiga ställas då de skola fullgöra deklarationsplikten och andra åligganden enligt konjunkturskatteförordningen.

Med den utformning, som den föreslagna beskattningen erhållit, kan det därmed förbundna arbetet för såväl de skattskyldiga som taxeringsmyndigheterna avsevärt begränsas, om blanketter och annat material tillhandahållas i god tid och om de beslut och direktiv, som det ankommer på riksskatte-

nämnden att meddela, kunna meddelas snabbt. I detta hänseende må särskilt erinras om riksskattenämndens åliggande att från skattskyldighet och deklarationsplikt undantaga sådana kategorier rörelseidkare, vilkas inkomstökningar äro att anse såsom oberoende av vinstkonjunkturen. Beslut härom böra givetvis meddelas i så god tid före deklarationstidens utgång, att de skattskyldiga icke skola sväva i okunnighet om huruvida de ha att vidtaga åtgärder för upprättande av deklaration eller ej. En ändamålsenlig begränsning av deklarationsskyldigheten minskar taxeringsmaterialet och därmed arbetet för taxeringsmyndigheterna.

Då vid beräkningen av personalbehovet för riksskattenämndens kansli för innevarande och kommande budgetår anledning icke förelegat att räkna med de omfattande arbetsuppgifter, som tillkomma därest konjunkturskatteförslaget genomföres, är det ofrånkomligt att personalen förstärkes.

Behovet av personalförstärkning omfattar, såvitt nu kan bedömas, i första hand en kvalificerad tjänsteman i taxeringsintendentens eller taxeringsrevisors ställning. Denne tjänsteman bör, så snart beslut om konjunkturskatten fattats, uppgöra förslag till blanketter, anvisningar o. d. samt förbereda andra åtgärder, som ankomma på riksskattenämnden. Efter hand bör denne tjänsteman börja fungera såsom centralkonsulent för konjunkturskattetaxeringen med uppgift att bereda på riksskattenämndens handläggning ankommande ärenden och att bistå taxeringsavdelningarna med råd och upplysningar. Särskild vikt bör läggas vid sistnämnda göromål, och tjänstemannen bör för fullgörande av sitt uppdrag kunna besöka taxeringsavdelningarna för överläggning med tjänstemän, som ha att taga befattning med konjunkturskattetaxeringen. För att icke kansligöromålen skola inkräta på möjligheterna att bistå taxeringsavdelningarna torde det bliva erforderligt, att under viss del av den tid, varunder arbetet med taxeringen pågår, ytterligare en tjänsteman anställs å riksskattenämndens kansli. På denne bör ankomma att utföra löpande göromål av sådan karaktär, som i allmänhet utföres av amanuens eller tjänsteman i motsvarande ställning.

Taxering till konjunkturskatt kan enligt den föreslagna förordningen äga rum till och med den 31 januari 1954. Emellertid torde det knappast föreligga behov av särskild förstärkning av riksskattenämndens personal efter den 28 februari 1953.

För skrivgöromål i anledning av förevarande arbetsuppgifter böra beräknas utgifter motsvarande avlöning för ett kontorsbiträde. Härjämte torde erfordras viss ytterligare tillfällig skrivhjälp.

Kostnaderna för den personalförstärkning, som sålunda föreslagits, torde, efter ett rörligt tillägg av 33 (resp. 32) procent, kunna beräknas till 5 000 kronor för tiden 1 maj—30 juni 1952 och till 21 000 kronor för tiden 1 juli 1952—28 februari 1953. Till bestridande av utgifter för skrivmaterialier, telefon etc. torde för angivna tidsperioder böra beräknas 1 000 kronor resp. 1 500 kronor. Härutöver torde under nästa budgetår uppkomma vissa resekostnader dels för förenämnde centralkonsulent och dels för riksskattenämndens ledamöter vid ökat antal sammanträden i anledning av konjunkturskatteärendena. Medelsbehovet härför torde preliminärt kunna uppskattas till 4 000 kronor.

Vidare torde å riksskattenämnden ankommande särskilda åtgärder beträffande merinkomst av skogsbruk kräva, att skogsteknisk sakkunskap anlitas. Härför torde böra beräknas ett belopp av 3 000 kronor.

Då medel till i det föregående angivna ändamål ej finnas ställda till riksskattenämndens förfogande torde bemyndigande för Kungl. Maj:t böra inhämtas av riksdagen att från vederbörliga till riksskattenämndens verksamhet anvisade anslag ställa erforderliga medel härför till förfogande.

Utskottet får erinra, att bevillningsutskottet *dels* i betänkande nr 22 utlåt sig i anledning av propositionen nr 79 med förslag till förordning om konjunkturskatt för år 1952 m. m. och därvid icke haft något att erinra mot vad i propositionen föreslagits rörande riksskattenämndens befattningsmed spörsmål och utredningar i olika hänseenden rörande konjunkturskattetaxeringar, *dels ock* i betänkande nr 28 tillstyrkt bifall till Kungl. Maj:ts nu förevarande proposition, såvitt densamma hänvisats till bevillningsutskottet. Då Kungl. Maj:ts i sistnämnda proposition gjorda kostnadsberäkningar och förslag beträffande sättet för kostnadernas bestridande icke givit statsutskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må lämna Kungl. Maj:t bemyndigande att av de till riksskattenämndens förfogande för budgetåren 1951/52 och 1952/53 anvisade anslagen till avlöningar och omkostnader bestrida uppkommande kostnader för riksskattenämndens handläggning av konjunkturskatteärenden.

Stockholm den 29 april 1952.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från första kammaren: herrar Iwar Anderson, Näsgård, fröken Andersson, herrar Leander, Gillström, Erie Ericson, Näsström, Hesselbom, Ragnar Persson, Axel Andersson, Edvin Thun, Bergman, Ivar Nilzon, Söderquist och Arrhén; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Svensson i Grönvik, Mårtensson i Uddevalla, Wallentheim, Lindholm, Bergstrand, Åkerström, Hoppe, Petterson i Degerfors, fröken Elmén, herrar Onsjö, Birke och Nihlfors.
